

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

26 февруари 2015 година *

„Преюдициално запитване — Член 288, трета алинея ДФЕС — Борба със забавяне на плащане по търговските сделки — Директива 2000/35/ЕО — Членове 2, 3 и 6 — Директива 2011/7/ЕС — Членове 2, 7 и 12 — Законодателство на държава членка, което може да измени във вреда на кредитор на държавата лихвите по вземане, предхождащо тези директиви“

По дело C-104/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Corte suprema di cassazione (Италия) с акт от 28 ноември 2013 г., постъпил в Съда на 5 март 2014 г., в рамките на производство по дело

Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali

срещу

Federazione Italiana Consorzi Agrari Soc. coop. arl — Federconsorzi, в производство за сключване на предпазен конкурдат,

Liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditori della Federazione Italiana Consorzi Agrari Soc. coop. arl — Federconsorzi,

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: А. Ó Caoimh, председател на състава, Е. Jarašiūnas (докладчик) и С. G. Fernlund, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditori della Federazione Italiana Consorzi Agrari Soc. coop. arl — Federconsorzi, от D. Santosuosso и G. Niccolini, avvocati,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

* Език на производството: италиански.

— за Европейската комисия, от G. Zavvos, в качеството на представител, подпомаган от A. Franchi, avvocato,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 2, 3 и 6 от Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 година относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки (ОВ L 200, стр. 35; Специално издание на български език, глава 17, том 1, стр. 226), както и на членове 2, 7 и 12 от Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (ОВ L 48, стр. 1 и поправка в ОВ 2012 г., L 233, стр. 3).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali (Министерство на селскостопанската, хранителната и горската политика, наричано по-нататък „Ministero“), от една страна, и Federazione Italiana Consorzi Agrari Soc. coop. arl (Италианска федерация на земеделските кооперации), в производство за сключване на предпазен конкордат (наричана по-нататък „Federconsorzi“) и Liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditori della Federazione Italiana Consorzi Agrari Soc. coop. arl — Federconsorzi (Съдебен ликвидатор на активите, прехвърлени на кредиторите на Federconsorzi), от друга страна, относно лихвите по вземане на Federconsorzi към Ministero.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 1 от Директива 2000/35, отменена, считано от 16 март 2013 г., с Директива 2011/7, предвижда, че разпоредбите на Директива 2000/35 се прилагат за всички плащания, извършвани като възнаграждение по търговски сделки. Според член 2 от Директива 2000/35 „търговска сделка“ е „всяка сделка между предприятия или между предприятия и държавни органи, която води до доставката на стоки или предоставянето на услуги срещу възнаграждение“.
- 4 Член 3 от Директива 2000/35 задължава държавите членки да следят за това кредиторът да има право да изисква лихви за забава, доколкото е изпълнил своите задължения по договор или по закон и не е получил дължимата сума в срок, освен когато длъжникът не е отговорен за забавата, и въвежда правила относно падежа на лихвите и определянето на лихвения процент. Член 3, параграф 3 гласи следното:

„Държавите членки предвиждат, че договор за датата на плащане или за последствията от забава на плащане, който не съответства на разпоредбите на параграф 1, букви б), в) и г) и на параграф 2, не се прилага или може да е основание за иск за обезщетение за вреди, когато предвид всички обстоятелства по случая, включително добрата търговска практика и обичаи и естеството на продуктите, той представлява явна злоупотреба по отношение на кредитора. Когато се определя дали един договор представлява явна злоупотреба по отношение на кредитора, се взема предвид, наред с другото, дали длъжникът има някаква обективна причина да се отклонява от разпоредбите на параграф 1, букви б), в) и г) и параграф 2. Ако се установи, че един такъв договор е явна злоупотреба, се прилагат разпоредбите на закона, освен ако националните съдилища не определят други условия, които да са справедливи“.

5 В член 6 от тази директива се предвижда:

„1. Държавите членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива преди 8 август 2002 г.
[...]

[...]

2. Държавите членки могат да запазят или да приемат по-благоприятни за кредиторите разпоредби от необходимите за спазване на настоящата директива.

3. При транспонирането на настоящата директива държавите членки могат да изключат:

[...]

б) договорите, които са сключени преди 8 август 2002 г. [...]

[...]“.

6 Що се отнася до Директива 2011/7, член 1 от нея гласи:

„1. Целта на настоящата директива е борбата със забавата на плащане по търговските сделки с оглед гарантирането на правилното функциониране на вътрешния пазар, като се насърчава конкурентоспособността на предприятията, и по-специално на малките и средните предприятия.

2. Настоящата директива се прилага за всички плащания, извършвани като възнаграждение по търговски сделки.

[...]“.

7 Дефиницията за „търговска сделка“ в член 2, точка 1 от Директива 2011/7 е идентична с дадената преди това в Директива 2000/35.

8 Член 7 от Директива 2011/7 предвижда:

„1. Държавите членки предвиждат, че договорни условия или практика, свързани с датата или срока на плащане, с лихвения процент за забава на плащане или с обезщетението за разносните по събиране, са или неприложими, или могат да бъдат основание за иск за обезщетение за вреди, когато представляват явна злоупотреба по отношение на кредитора.

Когато се определя дали дадено договорно условие или практика представлява явна злоупотреба по отношение на кредитора по смисъла на първа алинея, се вземат под внимание всички обстоятелства, включително:

а) всяко грубо нарушение на добрата търговска практика, което е в разрез с понятията „добросъвестност“ и „лоялност“;

б) естеството на продукта или услугата; както и

в) дали длъжникът има някаква обективна причина да се отклонява от законния лихвен процент за забава на плащане или от срока за плащане, посочен в член 3, параграф 5, член 4, параграф 3, буква а) и параграфи 4 и 6, или от фиксираната сума, посочена в член 6, параграф 1.

2. За целите на параграф 1 договорно условие или практика, които изключват лихва за забава на плащане, се считат за представляващи явна злоупотреба.

3. За целите на параграф 1 се счита, че договорно условие или практика, които изключват обезщетение за разносните по събиране, посочено в член 6, се предполага, че представляват явна злоупотреба.

[...]“.

9 Член 12 от тази директива предвижда:

„1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с членове 1—8 и член 10 до 16 март 2013 г. [...]

[...]

3. Държавите членки могат да запазят или да приемат по-благоприятни за кредиторите разпоредби от необходимите за спазване на настоящата директива.

4. При транспонирането на директивата държавите членки решават дали да изключат договорите, сключени преди 16 март 2013 г.“.

Италианското право

10 Непосредствено след Втората световна война италианските власти въвеждат режим на централизирано управление на снабдяването със зърнени култури и други продукти на хранително-вкусовата промишленост, който режим се съдържа в Законодателен декрет № 169 от 23 януари 1948 г. за поемане от държавата на задълженията, произтичащи от вноса на зърнени култури, изделия от тях и други продукти, предназначени за производството на хляб и макаронени изделия, считано от пазарната 1946/47 година за зърнените култури (decreto legislativo n. 169, assunzione a carico dello Stato dell'onere risultante dalle importazioni di cereali derivati e prodotti comunque destinati alla panificazione — pastificazione a decorrere dalla campagna cerealicola 1946/47), а след това в Закон № 1294 от 22 декември 1957 г. за закупуването в чужбина за сметка на държавата на суровини, хранителни стоки и други стоки от първа необходимост (legge n. 1294, acquisti dall'estero per conto dello Stato di materie prime, prodotti alimentari ed altri prodotti essenziali, GURI № 9 от 13 януари 1958 г.).

11 В рамките на този режим управлението на задължителните запаси от тези хранителни продукти е поверено на съществуващите организации на земеделски производители, учредени под формата на сдружения на кооперации във всяка провинция. Federconsorzi е организацията, обединяваща на национално равнище всички кооперации, на които държавата е възложила да осигуряват снабдяването с хранителни стоки, като ги е задължила всяка година да се отчитат пред нея за управлението на тези стоки, при което тя им възстановява направените разходи.

12 Земеделските кооперации са реформирани със Закон № 410 от 28 октомври 1999 г. за новия режим на земеделските кооперации (legge n. 410, Nuovo ordinamento dei consorzi agrari), du (GURI № 265 от 11 ноември 1999 г.), с който Federconsorzi е разпусната и по отношение на нея е открито производство за сключване на предпазен конкурдат. Неудовлетворените вземания се уреждат от член 8, параграф 1 от този закон, според който:

„Съществуващите към датата на влизане в сила на този закон вземания на земеделските кооперации, които произтичат от управлението на задължителните запаси и от търговията с местни селскостопански продукти за сметка и в интерес на държавата и са отразени в отчети,

одобрени с влезли в сила окончателни заповеди на Министъра на земеделието и горите, и регистрирани в Corte dei conti [(Сметната палата)], както и разноските и лихвите, изтекли от посочените в заповедите дати на съответните счетоводни приключения до 31 декември 1997 г., се погасяват с предоставянето на държавни ценни книжа на кооперациите от министъра на финансите, бюджета и икономическото планиране“.

- 13 Този член е изменен със Закон № 388 за правилата за формирането на годишния и многогодишния бюджет на държавата от 23 декември 2000 г. (Закон за бюджета за 2001 г.) (legge n. 388, Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2001, редовна притурка към GURI № 302 от 29 декември 2000 г.), член 130 от който гласи:

„[...]

- b) в член 8, първа алинея, накрая, се добавя следната алинея: „Лихвите по настоящата алинея се изчисляват: до 31 декември 1995 г. при прилагане на основния лихвен процент, увеличен с 4,4 пункта, с годишна капитализация; за 1996 г. и 1997 г. се дължи само законната лихва“.

[...]“.

- 14 Член 12 от Декрет-закон № 16 от 2 март 2012 г. за приемане на спешни мерки за опростяване на данъчното облагане, ефективност и засилване на контрола (decreto- legge n. 16, Disposizioni urgenti in materia di semplificazioni tributarie, di efficientamento e potenziamento delle procedure di accertamento, GURI № 52 от 2 март 2012 г., наричан по-нататък „Декрет-закон № 16/2012“), приет след сезирането на Corte suprema di cassazione (Касационен съд) със спора по главното производство и трансформиран със изменения в закон със Закон № 44 от 26 април 2012 г. (редовна притурка към GURI № 99 от 28 април 2012 г.), гласи:

„Върху непогасените по реда на член 8, параграф 1 от Закон № 410 от 28 октомври 1999 г., изменен с член 130 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., вземания, които произтичат от извършваните от кооперациите за сметка и в интерес на държавата управление на задължителните запаси и търговия с местни селскостопански продукти и са отразени в отчети, одобрени с влезли в сила окончателни заповеди на министъра на земеделието и горите и регистрирани в Corte dei conti — при погасяването им по отношение на правоимащите лица — както и върху разноските и лихвите, изтекли от посочените в заповедите дати на съответните счетоводни приключения, се начисляват лихви, както следва: до 31 декември 1995 г. при прилагане на основния лихвен процент, увеличен с 4,4 пункта и с годишно капитализиране, а за периода след това се дължи само законната лихва“.

- 15 Освен това Директива 2000/35 е транспонирана в италианския правен ред със Законодателен декрет № 231 от 9 октомври 2002 г. (decreto legislativo n. 231, Attuazione della direttiva 2000/35/CE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, GURI № 249 от 23 октомври 2002 г.), който предвижда в член 11, че разпоредбите му не се прилагат за договорите, сключени преди 8 август 2002 г.

- 16 Директива 2011/7 е транспонирана със Законодателен декрет № 192 от 9 ноември 2012 г. за изменение на Законодателен декрет № 231 от 9 октомври 2002 г. с оглед на пълното транспониране, съгласно член 10, първа алинея от Закон № 180 от 11 ноември 2011 г., на Директива 2011/7/ЕС относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (decreto legislativo n. 192, recante Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n° 180, GURI № 267 от 15 ноември 2012 г.). В член 3 този законодателен декрет предвижда, че разпоредбите му се прилагат за сключените, считано от 1 януари 2013 г. сделки.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 С решение от 22 ноември 2004 г. Corte d'appello di Roma (Апелативен съд, Рим) приема, че вземането на Federconsorzi като цесионер на вземанията на 58 провинциални земеделски кооперации към Ministero за направени от тях до 1967 г. разходи във връзка с управлението на задължителните запаси възлиза на 511 878 997,39 EUR. За да получи тази сума, посочената юрисдикция приема, че член 8, параграф 1 от Закон № 410 от 28 октомври 1999 г. не се прилага, тъй като неговата единствена цел е да се сложи край на висящите спорове със земеделските кооперации и той е неприложим по отношение на други лица, цесионери на вземанията на тези кооперации. Тя начислява лихви, считано от 31 януари 1982 г., дата на установяване на вземането, извършва прихващане между насрещните вземания на двете страни към 4 юли 1991 г., изчислява лихвите с шестмесечна капитализация за периода от 5 юли 1991 г. до 30 юни 2004 г. и приема, че върху цялата сума до пълното ѝ плащане се дължат лихви.
- 18 Това решение е отменено с решение на Corte suprema di cassazione от 13 декември 2007 г. и делото е върнато на Corte d'appello di Roma, който с решение от 14 октомври 2011 г. отново приема, че към 30 юни 2004 г. дългът на Ministero възлиза на 551 878 997,39 EUR, върху която сума се дължат допълнително лихви, изчислени при прилагане на основния лихвен процент, увеличен с 4,4 пункта, и при шестмесечна капитализация, считано от 1 юли 2004 г. до окончателното плащане. Тази юрисдикция посочва по-специално, че между държавата и Federconsorzi съществува по силата на закона упълномощаване, при което се делегира функцията по гарантиране на снабдяването с продукти на хранително-вкусовата промишленост и пълномощникът действа напълно независимо от управленска и финансова гледна точка, задължен е да се отчита всяка година и има право да му бъдат възстановени разходите.
- 19 Ministero подава касационна жалба срещу последното решение, като твърди по-специално, че е нарушен член 8, параграф 1 от Закон № 410 от 28 октомври 1999 г.
- 20 В хода на производството съдебният ликвидатор на Federconsorzi поддържа по-специално, че член 12, параграф 6 от Декрет-закон № 16/2012, който е приет след подаване на жалбата и който Ministero иска да бъде приложен, противоречи на Директива 2000/35 и Директива 2011/7. В това отношение той изтъква, че с този законодателен акт, който е последващ спрямо директивите, италианската държава налага на своя кредитор не само намаляване на изтеклите до 1995 г. лихви за забава, като извършва годишна вместо шестмесечна капитализация на тези лихви, но и прилагане само на законната лихва, считано от 1995 г., въпреки че — както той счита — посочените директиви не допускат намеса на националния законодател с оглед на лишаването на кредитор на държавата от правото му на вече изтекли лихви за забава при изпълнението на вече съществуващи задължения, включително задължения, произтичащи от правоотношения, които са възникнали преди 8 август 2002 г. или 16 март 2013 г.
- 21 Ministero поддържа, че Директива 2000/35 и Законодателен декрет № 231 от 9 октомври 2002 г. са неприложими към фактите, разглеждани в главното производство, тъй като, от една страна, между страните не е сключена търговска сделка, а съществува публично правоотношение и от друга страна, тази директива и този законодателен декрет не се прилагат към договорите, сключени преди 8 август 2002 г.
- 22 Corte suprema di cassazione посочва най-напред, че член 12, параграф 6 от Декрет-закон № 16/2012 се прилага към спора по главното производство, тъй като към момента на влизането му в сила приложимият лихвен процент и анатоцизмът не са били установени със сила на пресъдено нещо.

- 23 Националната юрисдикция, на първо място, отбелязва, че не може да се изключи квалификацията като търговска сделка по смисъла на Директива 2000/35 и Директива 2011/7 на упълномощаването по силата на закона от държавата на земеделските кооперации за управлението на задължителните запаси.
- 24 На второ място, тя счита, че тезата на Federconsorzi, че тези директиви не допускат приемането на разпоредби, които се прилагат към правоотношения, възникнали преди 8 август 2002 г. или 16 март 2013 г., и които изключват плащането на лихви за забава, не е явно несъстоятелна. При това положение тя намира, че трябва да се прецени дали член 12, параграф 6 от Декрет-закон № 16/2012 не противоречи на разпоредбите на правото на Съюза.
- 25 При тези обстоятелства Corte suprema di cassazione решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Попада ли в обхвата на определението за търговска сделка по член 2 от Директива 2000/35 и член 2 от Директива 2011/7 съществуващото по силата на закона — Законодателен декрет № 169/1948 от 23 януари 1948 г. и Закон № 1294/1957 от 22 декември 1957 г. — упълномощаване от държавната администрация на селскостопанските кооперации (упълномощаване, от което произтича вземането, впоследствие прехвърлено от кооперациите на Federconsorzi и от него на неговите кредитори в рамките на производство за сключване на предпазен конкордат) за снабдяването със селскостопански продукти и за тяхното разпространение?
- 2) При положителен отговор на първия въпрос, включва ли задължението за транспониране на Директива 2000/35 (член 6, параграф 2) и Директива 2011/7 (член 12, параграф 3), при което има възможност да се оставят в сила по-благоприятни норми, задължение да не се променя, като се направи по-неизгодна и дори се премахне лихвата за забава, приложима към вече съществуващи към момента на влизане в сила на директивите отношения?
- 3) При положителен отговор на втория въпрос, трябва ли да се счита, че задължението да не се променя към по-неизгодна лихвата за забава, която се прилага към вече съществуващите отношения, се отнася и за единна правна уредба на лихвите, която за определен период (в случая от 31 януари 1982 г. до 31 декември 1995 г.) предвижда лихвен процент, различен от законната лихва, и капитализация, макар и годишна, а не на шестмесечие, както е поискал кредиторът, а след посочения момент — само плащането на законна лихва, режим, който предвид обстоятелствата по спора [...] не е непременно неблагоприятен за кредитора?
- 4) Включва ли задължението за транспониране на Директива 2000/35 (член 6) и Директива 2011/7 (член 12) — в частта, в която във връзка със забраната на злоупотреба със свободата на договаряне във вреда на кредитора предвиждат съответно в член 3, параграф 3 и член 7, че договорни условия или практика, които представляват злоупотреба, са неприложими — забрана за държавата да се намесва с норми, които изключват плащането на лихви за забава, в съществуващи към момента на влизане в сила на директивите отношения, по които тя е страна?
- 5) При положителен отговор на четвъртия въпрос, отнася ли се задължението за ненамеса в съществуващи отношения, по които държавата е страна, с норма, която изключва лихвите за забава, към единна правна уредба на лихвите, която за определен период (в случая от 31 януари 1982 г. до 31 декември 1995 г.) предвижда лихвен процент, различен от законната лихва, и капитализация, макар и годишна, а не на шестмесечие, както е поискал кредиторът, а след посочения момент — само плащането на законна лихва, режим, който предвид обстоятелствата по спора [...] не е непременно неблагоприятен за кредитора?“.

По преюдициалните въпроси

- 26 Най-напред следва, да се посочи, че Декрет-закон № 16/2012 е приет при действието на Директива 2000/35, след приемането и влизането в сила на Директива 2011/7, но преди изтичане на срока за транспониране на последната.
- 27 Освен това, както следва от точки 15 и 16 от настоящото решение, Италианската република се е възползвала от възможността, предоставена на държавите членки с член 6, параграф 3, буква б) от Директива 2000/35, при транспонирането на директивата да изключат договорите, сключени преди 8 август 2002 г., и след приемането на Декрет-закон № 16/2012 се е възползвала и от възможността, предвидена в член 12, параграф 4 от Директива 2011/7, да изключи договорите, сключени преди 16 март 2013 г.
- 28 Видно от акта за преюдициално запитване, разглежданото в главното производство вземане на Federconsorzi е възникнало в рамките на съществували до 1967 г. между италианската държава и земеделските кооперации правоотношения, квалифицирани от запитващата юрисдикция като изпълномощаване по силата на закона, като това вземане произтича от цесия на вземания за разходите, направени от кооперациите преди тази дата, за сметка и в интерес на държавата, в рамките на посоченото изпълномощаване.
- 29 Въпреки това запитващата юрисдикция си задава въпроса дали от задължението за транспониране на Директива 2000/35 и Директива 2011/7, както и от член 3, параграф 3 и член 6 от първата от тези директиви и от членове 7 и 12 от втората следва, че не е било правилно Италианската република да приема разпоредбите на Декрет-закон № 16/2012, трансформиран в закон, които може да променят лихвите по вземането на Federconsorzi в нейна вреда.
- 30 С оглед на това следва да се приеме, че със своите въпроси от втори до пети, които трябва да се разгледат заедно и най-напред, запитващата юрисдикция иска да установи дали член 288, трета алинея ДФЕС, член 3, параграф 3 и член 6 от Директива 2000/35, както и членове 7 и 12 от Директива 2011/7 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държава членка, която се е възползвала от възможността, предвидена в член 6, параграф 3, буква б) от първата от тези директиви, да може в срока за транспониране на втората от тях да приема законови разпоредби като разглежданите в главното производство, които могат да променят във вреда на кредитор на държавата лихвите по вземане, произтичащо от изпълнението на договор, сключен преди 8 август 2002 г.
- 31 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че възможността държавата членка да изключи при транспонирането на Директива 2000/35 договорите, сключени преди 8 август 2002 г., както е направила Италианската република с приемането на член 11 от Законодателен декрет № 231 от 9 октомври 2002 г., е изрично предвидена в член 6, параграф 3, буква б) от тази директива, като прибегването до тази възможност води до неприложимост *ratione temporis* на всички разпоредби на директивата към тези договори.
- 32 Освен това при всяко положение може да се счита, че извършената във вреда на кредитора със законодателен акт, приет в периода на транспониране на Директива 2011/7, промяна на лихвите по вземане, произтичащо от изпълнението на договор, сключен преди 16 март 2013 г., не би могла да застраши сериозно постигането на предписания от тази директива резултат (вж. решение *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96, EU:C:1997:628, т. 45), след като член 12, параграф 4 от нея предоставя на държавите членки възможността да изключат договорите, сключени преди тази дата, и при това положение съответната държава членка е можела да реши да се възползва от тази възможност.

- 33 Следователно нито от задължението за транспониране на Директива 2011/7, нито от член 12, параграф 3 от посочената директива, който позволява на държавите членки да запазят или да приемат по-благоприятни за кредиторите разпоредби от необходимите за спазване на тази директива, или от член 7 от същата директива, отнасящ се до договорите, договорните условия и практиките, които представляват злоупотреба, следва, че държава членка, която се е възползвала от възможността, предвидена в член 6, параграф 3, буква б) от Директива 2000/35, не може да променя във вреда на кредитор на държавата, в срока за транспониране на Директива 2011/7, лихвите по вземане, произтичащо от изпълнението на договор, сключен преди 8 август 2002 г., като това не изключва възможността във вътрешното право да съществуват средства за защита срещу такава промяна.
- 34 Така в случая, разглеждан в главното производство, ако се приеме, че правоотношението, което е съществувало между италианската държава и земеделските кооперации, може да се квалифицира като „търговска сделка“ по смисъла на член 2 от Директива 2011/7 и като такава да попадне в материалното приложно поле на тази директива, последната при всяко положение не е била пречка за приемането на разпоредбите на Декрет-закон № 16/2012.
- 35 По тези съображения на въпроси от втори до пети следва да се отговори, че член 288, трета алинея ДФЕС, член 3, параграф 3 и член 6 от Директива 2000/35, както и членове 7 и 12 от Директива 2011/7 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат държава членка, която се е възползвала от възможността, предвидена в член 6, параграф 3, буква б) от първата от тези директиви, да може в срока за транспониране на втората от тях да приема законови разпоредби като разглежданите в главното производство, които могат да променят във вреда на кредитор на държавата лихвите по вземане, произтичащо от изпълнението на договор, сключен преди 8 август 2002 г.
- 36 Предвид отговора, даден на въпроси от втори до пети, не е необходимо да се отговаря на първия въпрос.

По съдебните разноски

- 37 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

Член 288, трета алинея ДФЕС, член 3, параграф 3 и член 6 от Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 година относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки, както и членове 7 и 12 от Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат държава членка, която се е възползвала от възможността, предвидена в член 6, параграф 3, буква б) от първата от тези директиви, да може в срока за транспониране на втората от тях да приема законови разпоредби като разглежданите в главното производство, които могат да променят във вреда на кредитор на държавата лихвите по вземане, произтичащо от изпълнението на договор, сключен преди 8 август 2002 г.

Подписи